

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 218/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej AK | AK s. r. o., Suché mýto 6, Bratislava, proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava IV sp. zn. B2-14C/58/2022 zo 17. januára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkové východiská

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením mestského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť mestskému súdu na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania.

2. Žalobca [REDAKOVANÉ] sa v spore proti sťažovateľke ako žalovanej domáhal zaplataenia 33 962,15 eur s príslušenstvom z dôvodu uzatvorenej zmluvy o úvere. Podaním z 19. mája 2023 vzal žalobca žalobu v celom rozsahu späť (bez udania dôvodu). Mestský súd preto uznesením zo 16. novembra 2023 vo výroku I konanie zastavil, vo výroku II určil, že sťažovateľke sa proti žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a vo výroku III rozhodol o vrátení časti súdneho poplatku za podanú žalobu.

3. Uznesením vyššieho súdneho úradníka z 13. novembra 2024 bolo rozhodnuté o výške náhrady trov konania tak, že žalobca je povinný zaplatiť sťažovateľke 1 816,42 eur.

4. Proti tomuto uzneseniu podala sťažnosť sťažovateľka, ktorá namietala, že vyšší súdny úradník vychádzal len z obsahu súdneho spisu a nezaoberal vyčíslením trov konania, ktoré súdu doručila

4. decembra 2023. V tomto podaní si uplatnila aj nárok na náhradu trov konania za poradu s právnym zástupcom.

5. Mestský súd napadnutým uznesením sťažnosť sťažovateľky zamietol. Poukázal na to, že sťažovateľka vykonanie tohto úkonu právnej pomoci do vydania uznesenia vyššieho súdneho úradníka nepreukázala. Len samotné vyčíslenie trov konania nie je postačujúce – najmä ak taký úkon nevyplýva z obsahu súdneho spisu. Zápisnicu o porade priložila sťažovateľka až pri sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka. Preto mestský súd konštatoval, že postup vyššieho súdneho úradníka bol správny.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka namieta, že z uznesenia vyššieho súdneho úradníka nevyplýva, či a ako sa vysporiadal s vyčíslením jej trov konania. Aj pokiaľ by akýkoľvek úkon právnej služby nepreukázala, bolo nevyhnutné, aby sa s tým vyšší súdny úradník vysporiadal. Argumentácia mestského súdu, že aj tak by takýto úkon nebol priznaný, je podľa sťažovateľky nedostatočná. Mestský súd sa mal vyčíslením trov konania predloženým sťažovateľkou riadne zaoberať a prihliadnuť pritom na (aj keď dodatočne) predložený záznam z porady medzi sťažovateľkou a jej právnym zástupcom.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd v prvom rade poukazuje na to, že rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania ako o integrálnej súčasť súdneho konania je zásadne výsadou všeobecného súdu. V rámci tohto rozhodovania v zásade ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnému súdu sťažnosť.

8. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle, a taktiež v prípade, ak je odôvodnenie súdneho rozhodnutia vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania celkom nedostatočné, t. j. nepreskúmateľné (obdobne napr. I. ÚS 40/2012, II. ÚS 364/2014, II. ÚS 255/2023).

9. V tomto prípade bolo podstatné posúdiť, či je ústavne súladný udržateľný záver mestského súdu, ktorý sťažnosť zamietol, pretože vyhodnotil, že aj keby sa vyšší súdny úradník bol vyjadril k tomuto úkonu právnej služby, bol by ho nepriznal, pretože nebol sťažovateľkou preukázaný. Túto skutočnosť pritom sama sťažovateľka nenamieta – teda sama uvádza, že záznam z porady nepredložila už v rámci vyčíslenia trov konania, ale až pri podanej sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka.

10. Právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia má svoj zmysel a účel – nie je samoučelné. Je dôležité preto, aby sa účastníci konania dozvedeli dôvody rozhodnutia, ale aj preto, aby mali možnosť vo vzťahu k (podľa ich názoru) nesprávnemu odôvodneniu rozhodnutia predložiť príslušnú argumentáciu. V tomto prípade je zrejmé, že (a) sťažovateľka (aj keď až z rozhodnutia mestského súdu) zistila, prečo jej nebola priznaná náhrada trov konania za poradu medzi ňou a jej právnym zástupcom, a (b) napriek tomu, že to zistila až zo sťažnostného rozhodnutia, zrejme jej to nebránilo v tom, aby nepriznanie náhrady trov konania v tejto časti namietala.

11. Podľa ústavného súdu bolo ďalej podstatné to, že sama sťažovateľka netvrdí, že by účelnosť tohto úkonu preukázala včas. Súd podľa Civilného sporového poriadku rozhoduje o náhrade trov konania z úradnej povinnosti, na druhej strane je však potrebné dodať, že uvedené nemožno interpretovať tak, že táto povinnosť súdu je absolútna. Nie je možné v tomto smere opomenúť dispozičnú zásadu, ktorou je ovládané civilné sporové konanie, keď je na strane sporu, aby sama vyvíjala potrebnú aktivitu v záujme docielenia ochrany práv, priznania jej práv súdom v rozsahu, ktorý jej prináleží. Sťažnosť proti rozhodnutiu súdneho úradníka nemôže slúžiť ako prostriedok, ktorým sa má doceliť náprava, resp. zvrátenie následku skoršej procesnej pasivity strany sporu (III. ÚS 191/2020).

12. Je zrejmé, že súd rozhodujúci vo veci, vychádzajúc z obsahu súdneho spisu a vyčíslenia trov konania predloženého sťažovateľkou, nemohol považovať za preukázané, že porada medzi sťažovateľkou a jej právnym zástupcom bola účelná. Bolo preto nevyhnutné, aby sťažovateľka riadne a včas, teda ešte pred rozhodnutím vyššieho súdneho úradníka o výške náhrady trov konania podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, predložila súdu všetky potrebné doklady preukazujúce vznik a výšku trov, ktoré nevyplývajú z obsahu spisu (pozri napríklad III. ÚS 109/2020).

13. Ústavný súd s ohľadom na uvedené odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

14. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. apríla 2025

Ľuboš Szigeti
predseda senátu